

Бурят УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган.

№ 194 (8719)

АВГУСТЫН

17

ВОСКРЕСЕНИ

1958 он

Сэн 20 мүнгэ.

Өёл сурталай шухалын шухала хэмжээ-ябуулга

Социалистическэ, түхэл
национальна бурят ара-
соёл культурые саашадаа
эмжалтагтайгаар гүжөө-
мала гурбан жэлэй турша соо
доброто үргэнөөр эмхидхэ-
урялтайгаар республикын
хүдэлмэрилэгшэдэй нэ-
сээд культурын, эрдэм
урэн зохиолой, искусствын,
гэгээрэлэй болон элүүрыс
бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй
комашленность болон хүдөө
мэргэжэлтэдтэ хандаһан

шадай депутадуудай городской бо-
лон районно Советүүдэй сесси дээрэ,
хүдэлмэришэд, колхознигууд
болон алба хаагшадай суглаанууд
дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, бодото
хэмжээ-ябуулганууд хараалагдана.

Түхнээй, Кударын, Кабанскын
болон бусад зарим аймагуудай олохон
колхозууд хүүлэй хэдээн жэл
соо культурна байгуулалтаар нилээд
хүдэлмэри хээд, саашадаа бу-
ри ехэ юумэ хэхээр хараална. Жэ-
шээлхэдэ, Түхнээй аймагай Сталин-
най нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд
гурбан жэлэй соёлой добтолгын үедэ
колхозойнгоо түхэл шарайе таниг-
дашагүйгөөр хубилгажа, культурын
эмхи зургаануудай байшангууде
олоор бариха, соёл сурталай хүдэл-
мэри үргэнөөр ябуулга гэжэ түсөө-
лөөд, тэрэ түсөөбөө бөөлүүлжэ за-
халба. Тэдэнэр шэнэ клуб, гурбан
культбаза, хоёр улаан булан, поле-
вой стан, амаралтын байшан, ме-
дицинскэ пункт, хоёр бани, гостини-
ца, правленийн байха гэр, стадион
барихаар харааланхай.

Тэрэшлэн Кударын аймагай
Ждановой нэрэмжэтэ колхозой
нарын жэлүүдтэ юу хэһэн тухайн-
ы, саашадаа ямар юумэ хэхэээ тү-
хээржэ байһан тухайн манай газ-
рын мүнөөдэрэй номерто хэлэгдэнэ.

Гурбан жэлэй соёлой добтолгы
республикын олохон колхозуудай
бодото хэрэгүүдээр эхилжэ байһан-
нын эндһээ элринэ. Зүгөөр энэ
шухала хүдэлмэри хээ ханаагүй
эмхитэйгээр захалаад, үргэн далай-
сатайгаар ябуулжа байна гэһэн ар-
гагүй. Олон ушарта культурын хү-
дэлмэрилэгшэдэй съездын Ханда-
лай мүнөө дээрэ минл зүбшэн хэл-
сэгдэжэ, хэмжээ-ябуулганууд хара-
алагдажа байна. Тээд бодото хэр-
эгүүд ёһотойгоор бөөлүлэгдэнэ-
гүй. Хорин, Закаменная, Сэлэнгын
аймагуудай олохон колхозууд соё-
лой добтолгоо үшөө оролсоодуй
байһаар, энэ шухала хэрэгтэ ёһо
тэдгээр хандаха ушарнууд ха-
яа үзэгдэнэ гэжэ манай хүдөөгэй бэ-
шээд мэдээсэнэ. Иймэ абдалые
огто тэсэхээр бэшэ гэшэ.

Колхоз, совхоз, предприятия бүхэн-
эй, хуруулы, медицинскэ болон
культурна эмхи зургаанууд бүхэнэй
соёлой добтолгыг эрх эмхитэй най-
наар эхилээд, ямар юумэ хэжэ бай-
һынь хинан хаража үзэхэ, нара гу-
ял квартал бүхэндэ хэдлэн хүд-
лэмэрин дүнгүүдэ согсолгон гар-
гаха, тингээд соёлой добтолгын тү-
рүүшүүлэе урмашуулха тушаа хэм-
жээнүүдэ хараалха шухала. Город
болон аймаг бүхэндэ дамжуулгын
Улаан туг бин болгоод, үүсхэл орол-
долго гаргажа, ехэ юумэ хэһэн соё-
лой добтолгын түрүүшүүлдэ бар-
ируулжа байхада яахоб. Хүдэлмэ-
рин үрэ дүнгүүдэй улаан самбар-
таше эрхимүүдэй нэрэнүүдэ ар-
жытар бэбэжэ байбал, урматтай
байха һэн ха гэжэ ханагдана. Энэ
талаары баһа үүсхэл оролдолго
гаргаха хэрэгтэй шуу.

Партийн горкмууд болон райко-
мууд, аймгүйсэдкомууд, зохихо ми-
нистерствонүүд, эхин парторгани-
зацинууд энэ шухалын шухала хэр-
эгтэ ёһын тэдгээр бэшэ, харин
ёһотой оролдотойгоор хандаха,
тэрэни бодотойгоор хүтэлбэрлэхэ,
түрүүшүүлдэ дүй дүршэлэе үргэ-
нөөр харуулха, дэлгэрүүлхэ, дам-
жуулха зорилготой.

Францин Коммунистическэ партийн Центральна Комитедтэ

Хүндэтэ нүхэд!
ФКП-гэй Центральна Комитедтэй гэшүүн, Францин элитэ ехэ эр-
тэ, олонитын ажал-ябуулга, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Со-
йэй Түрүүлэгшэ, «Араудуудай хоорондо эб найрамдал бэхжиүүлхын
уудасхорондын Ленинскэ шангай лауреат, «Франци-СССР»
булгэмэй хүндэтэ түрүүлэгшэ профессор Фредерик Жюлио-Кю-
ри наһа барангантай дашарамдуулан, Советскэ Союзай Коммунисти-
кэ партийн Центральна Комитет шаналан гашуудажэ байһан тухай
Францин Коммунистическэ партида мэдүүлнэ.
Фредерик Жюлио-Кюринын бүхы ажабайдалын, орьёломо эдэбхитэй,
нэ янын бүхы ажал-ябуулган Францин ажалшадай хэрэгтэй түлөө
министр-тэмсэлшын эсэшэ суусагагүйгөөр, эрэлхэг зоригтойгоор
сэйзэнэй гайхамшаг үльгэр жэшээ, хүн түрэлтэнэй аша туһада, ара-
дай хоорондо амгалан тайбан байдал, хани барисаа тогтоохын ту-
һалтэ сэхэ эрдэмтын аргагүй ехэ оюун бэлнэгэ, эрдэм ухаагаа бул-
шэ зориулһанай гайхамшаг үльгэр жэшээ мүн.
Советскэ Союзай үнэн сэхэ хани нүхэр, Франци Советскэ Союз хоёртой
дуудай хани барисаа бэхжиүүлхын түлөө тунхаршгүй эршэтэй-
тэмсэлшэн хүн—Фредерик Жюлио-Кюринын харуул хайхан дурсаха-
е совет арад сэвжэ зүрхэндөө хэтэ мүнхэдөө хадагалжа ябах.

Бельгидэ К. Е. Ворошиловой айлшалһан тухай

ШАРЛЕРВА, августын 14.
(ТАСС-эй тусхай корр. М. Федо-
ров). К. Е. Ворошилов, тэрэнтэй
хамта ябалсаһан хүнүүд августын
14-дэ автомашинуудта нуужа,
Бельгийн ехэ промышленна центр
болохо Шарлеруа город ошожо
эрээ. Тэдэнэр эндэ электротехниче-
скэ түхээрлгын томо завод хараа.

К. Е. Ворошилов заводой цехүү-
дээр ябажа, түхээрлгэ хараа, хүд-
лэмэришэдтэй хөөрлөө. Хүдэл-
мэришэд үндэр тушаалта советскэ
айлшани халунаар амаршалаа.
К. Е. Ворошилов хүдэлмэришэдтэ
хандан, тобшоһон үгэ хэлээ.

Энэ заводто ерээд байхадаа, би,
манай ороной хүдэлмэришэдтэй зүг-
һөө таанадта, Бельгийн хүдэлмэ-
ришэн ангийн түлөөлөгшэдтэ, зүр-
хэнэй халуун мэнд хүргэнэб гэжэ
тэрэ хэлэб. Таанадта, танай оро-
ной бүхы арадта зол жаргалтай
нуухыгтай, ажал хүдэлмэришөө
ехэ амжалта туйлахыгтай хүсэн
юрөнөб.

Заводой цехүүдэ хараһанайнгаа
һүүлээр К. Е. Ворошилов хамта
ябанан нүхэдтээ хоол барла. Энэ-
ниие Шарлеруагай бургомистр Пен-
керс, «Асек» компаниин дирекци
эмхидхэ юм. Хоол барһанай һүү-
лээр советскэ айлшад Брюссель
ороо.

БРИЮССЕЛЬ, августын 15.
(ТАСС). СССР-эй Верховно Совет-
дэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е.
Ворошилов сугта ябанан нүхэдтээ
августын 15-най үглөөгүүр Бель-
гийн нинслэй гой хайхан газар-
нууды хараба.

Эгсэ 10 часта жэрүлдэн хубари-
һан олон автомашинууд Брюссе-
лин ехэ талмай дээрэ эрээ. Тэндөн-
о олон мянган хүнүүд советскэ ай-
лшад утгажа байба. К. Е. Воро-
шилов нүхэдтээ машинаһа гара-
жа, Бельгийн, СССР-эй тугуудаар
сэмэглэгдэн городой ратушын
байшан руу ороб.

Ратуша соо Брюсселин бурго-
мистр Коореманс К. Е. Ворошилов-
та хандан богонихон үгэ хэлээ. «Го-
родой ратушада орожо, бидение,
Брюсселин хүн зоние ехэ зол хүн-
дэдэ хүртөөбэт. Бүхы бюроселин-
хидэй зүгһөө тание, танаар дам-
жуулан Советскэ Союзай арадууды
халунаар амаршаннабди» гэжэ
бургомистр хэлээ.

Удаань К. Е. Ворошилов XV зуун
жэлэй эхиндэ баригдһан энэ рату-
шын зоогуурны ябажа үзөөд,
һүүлээрнэ городой эрхим хайн, но-
нирхолтой барилга байшангууды
хараһан байба.

К. Е. Ворошилов Москва бусажа ербэ

Августын 15-най үдэшлэн «ТУ-
104» гэжэ тусхай самолёдоор
СССР-эй Верховно Советдэй Президи-
умэй Түрүүлэгшэ К. Е. Вороши-
лов Брюссельһээ Москва бусажа
ерээ.

Нүхэд М. А. Сулов, Д. С. Поли-
нский, СССР-эй Верховно Советдэй
Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо
И. К. Абдуллаев болон бусад К. Е.
Ворошиловы Внуковска аэродром
дээрэ утгажа байгаа.

СССР-эй Элүүрыс хамгаалгын
министр М. Д. Ковригина, СССР-эй
Культурын министрын нэгдэхин ор-
логшо С. В. Кафтанов гэгшэд К. Е.
Ворошиловтай хамта Москва буса-
жа ерээ.

КОМБАЙНЕР ВАСИЛИЙ РАДИОНОВИЧ КУПРИЯНОВ ЛАФЕТНЭ ЖАТКААР НЭГЭ ҮДЭР СОО 59 ГЕКТАР ХАДАБА

Лафетнэ жатка бүхэниие шимэ ехэ бүтээсэтэйгээр ашаглая!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Курумканай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой 2-дох комплексно бри-
гадын механизаторнууд таряанайнгаа эдээшэниие үзэжэ байна. А. Мантаевай фото.

Түрүү зэргэдэ

Комбайнер Василий Радионович Куприянов түрүүшын 5 үдэртэ
164 гектар таряа лафетнэ жаткаар хадаад, августын 10-най үдэр 59
гектар таряа амырлан хуряба. Энэ мэдээн Калининэй нэрэмжэтэ кол-
хоз дотор, мүн Бичурын аймаг соо тэрэ зуура тараба. Нүхэр Куприя-
нов тракторист Сисой Рябовтай суг хүдэлжэ, ажалай үндэр бүтээсэ
туйлана. Найнаар хүдэлһэниие түлөө энэ агрегадидхидта колхозой
правлени мүнэн шан баруулба.

Колхозой 1-дехи комплексно бригадада лафетнэ жаткын машинист-
нууд нүхэд Жалсанов, Федоров гэгшэд найнаар хүдэлнэ. Тэдэнэр тү-
рүүшын 5 үдэр соо 150 гектар шахуу хадаһан байна.

Һүүлэй мэдээгэр колхозной 800-гаад гектар таряа хадаад, тэрэ
тоодо 500 гектар таряа амырлан хуряба. 150 гектар газарай таряан
суглуулагдажа сохигдоо. Комбайнууднаа гараһан таряан тэрэ дороо сө-
бэрлэгдэжэ, бөлөдхлэй пунктда абаашагдана. Хамтадаа гүрэндэ 800
центнер орооһон тушаагдаад байһай.

И. Новокрещенных, колхозой партбюрогой секретарь.

Юун наад хэнэб

Энэ жэлдэ ган гасууртай байбашы
Торнин аймагай колхозууд МТС-
нээ худалдажа абһан машина, тех-
никээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашагла-
жа, орооһон культурануудай һайн
ургаса ургуулаа юм. Тимэлээ най-
наар урһан таряагаа гээлтэ хо-
ролтогүйгөөр хуряажа абаха гэгшэн
шухалын шухала зорилго эндхи
колхозуудай урда табигдаад байна.

Һүүлэй үдэрүүдтэ наран шан-
гаар шаража, колхозуудай поли-
нууд дээрхи таряан эдээшэжэ,
шаралсанхай. Тимэлээ таряан
амырлан хуряагдажа эхилхэр бо-
лоо. Аймагай «Улаан-Бургалтай»
колхоз (түрүүлэгшэн нүхэр Яков-
лев, агрономын нүхэр Братушен-
ко, инженер механикын нүхэр
Ильин) августын 10-һаа шэниис
болон хара таряа амырлан хуря-
жа эхилэб.

Лафетнэ жаткын машинист Дар-
ма Жалсанов, тракторист Бато Да-
шижанов хоёр түрүүшын хэдэн
гектар шэниис хадаба. Энэ кол-
хозой Базар Сухуевай хүтэлбэрлэ-
дэг агрегат хара таряа хадажа
эхилээ.

Мүн энэ үдэр Карл Марксын нэ-
рэмжэтэ колхозой нүхэр Будаевай
хүтэлбэрлэдэг агрегат амырлан
хуряагдажа ороб.

Гэхэ зуура, аймаг дотор нилээд
ехэ гектарай гүйсэд эдээшэһэн тар-
яан амырлан хуряагдажа эхи-
лээгүй байна. Амырлан хуряалгын
эхилхэ үедэ аймагай олонхи колхоз-
ууд лафетнэ жатканындаа гүйсэд
заһабарилгагүй байшоо. Жэшээлхэ-
дэ, дээрэ хэлэгдһэн «Улаан Бур-
галтай» колхозой нэгэ лафетнэ
жатка эбдэрхэй. Тинхэдэ «Ком-

Амырлан хадаһанай ашаар

Ставрополин таряадад үнэтэ
үүсхэлые халунаар дэмжэн,
«Красное знамя» артелиндхид байг-
ша ондо бүхы таряанайнгаа урга-
сын 80 процентые амырлан хуряа-
хаар шиндэнхэй.

Колхозойхин шэниисынгээ элеч-
шэжэ, хүсэхэлөөр, лафетнэ жатка-
нуудта табижа, ургасаа амырлан
хадажа эхилээ. Эндхи дүй дүршэл
ехэтэй механизаторнууд Георгий,
Маркел Банновтанай лафетнэ жат-
кын агрегадууд үдэр бүри 20—25
гектарта таряа хадаһа. Тингэжэ
тус артелиндхид түрүүшын 5 үдэр-
рэй турһада 300 шахуу гектарай
таряа хадаад байна. Энэ үдэрүүд-
тэ эндхи хадагһан таряагаа
һайса шалгажа, хатамсаарнэ ком-
байнаар суглуулажа, хуряажа эхи-
лэнхэй. Комбайнер нүхэр Федор
Рышков түрүүшын үдэр 200 цент-
нер таряа суглуулжа, сохбод байн-
хай. Наяар подборшгтой үшөө 2—
3 комбайн таряа амырлан хуряа-
гдажа табигдаһан.

Тэрэшлэн колхозой тоок дээрэ
комбайнаа гараһан орооһо таряа
сэбэрлэхэ, хатааха хүдэлмэришэд
машина, техникэ болон хүдэлмэри-
шэд олоор табигданхай.

Артелиндхид шэнэ ургасын-
гаа эрхим шанартай таряа бөлөдх-
лэй пунктда тушаажа эхилэб.

С. Климов.

Суута комбайнер жолоогоо бариба

Колхозой центр Галба тосхонһоо
зүүн хойшоо Саяанай хормойдохи
үй хүрэтэр нэмжһэн таряанай да-
лай долгилоо. Эндэ наяхан хүхэрэн
байһан таряан мүнөө эдээшэжэ,
шарлажа эхилэб.

— Таряанай һайн гараа даа.
Энэниие һайса хуряажа абаха хэр-
эгтэй. — Мүнөө жэл ехэнхи таряа-
гаа амырлан хуряажа абаха байн-
набди, — гэжэ республикын суута
комбайнер Дамдин Шагвеевич Ис-
таев урматтайгаар хэлээд, лафетнэ
жаткынгаа жолоодо нуужа, таряан
далайдаа тамаруулжа эхилэб.

Амырлан хуряалгын ашатай ту-
һатай байһаниие Түхнээй аймагай
XVII партсездын нэрэмжэтэ кол-
хозой механизаторнууд эрхимээр
ойлгожо, бүхы таряагаа тинмэ ар-
гаар хуряажа хүсэлтэнэй.

Колхозой комбайнернууд таряа-
гаа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряа-
һын тула комбайнуудта һайн гэгш-
шээр заһабарилгад, таряа хуряал-
гадаа гараба.

Түрүүшын үдэрүүдтэ залуу ком-
байнерууд Сокто Гомбоев, Даша
Озбонов, Ванчик Галсанов гэгшэд
хуушанай мэргэжэлтэй республи-
кын мэдээжэ комбайнер Дамдин
Истаевнаа хожомдонгүй ана мана
хүдэлжэ, үдэрһингөө даабарине
уулуулан дүүргэб.

Колхозой таряа хадагалхада бэ-
лэн болгодоһон амбаар, тоок тээ-
шэ шэнэ ургаса ашһан автомаши-
нууд гүйлгэлдэжэ захалһаар.

М. Будапанов.

ПОЛЬ РОБСОН—МОСКВАДА

Москвагай олон мянган хүн зон
августын 15-да суута дуушан, Аме-
рикан олонитын элитэ ажал-ябуу-
лагша, эб найрамдалай түлөө тэм-
сэлшэ Поль Робсоние энэрхы халуу-
наар утгаба.

СССР-эй Культурын министрствын,
Гадаадын оронуудтай соёлой
холбоо байгуулха СССР-эй Мини-
стрүүдэй Советдэй дэргэдэхин гүр-
нэй комитедтэй харюусалгата хүдэл-
мэрилэгшэд, Эб найрамдал хам-
гаалжа советскэ комитедтэй, СССР-
эй Композиторнуудай союзай хүдэл-
мэрилэгшэд, нинслэй театрын,
хүжгэмэй түлөөлөгшэд, советскэ,
гадаадын журналистууд Внуков-
ска аэродром дээрэ суглаара.

Поль Робсоной газарта буумсаар,
тэрэни олоон хүнүүд тойрожо тэ-

эсэгүй гүт, танайнгаа дуунууды
москвгайхид хэээ шагнахан гээ-
шэ гэжэ Поль Робсонһоо утга-
шад асуна. Тингэжэ сэдхэл доһол-
гомо, тусгаар хайхан уулзагда
болоо. Нэрвемэ алыга ташал-
гаар, бахархан омогорхоһон үгэнүү-
дээр үдэшгдэн, инэг хайрната айл-
шан машинада нууба.

П. И. Чайковскийн нэрэмжэтэ
Москвгай гүрэнэй консерваториин
урялаар Поль Робсон Москва ерээ
юм. Робсон Москвада хэдэн үдэр
байһанайнгаа һүүлээр орон соо-
гуурнай айлшалха.

Аэродром дээрэ ТАСС-эй, радио-
гой корреспондентүүдтэй хөөрлэ-
дэхэдөө, Поль Робсон советскэ хү-
нүүдтэ зүрхэнэй халуун мэндэ дам-
жуулан хүргэхые гуйһан байна.

(ТАСС).

Партийна гэгээрэлэй нургуулида нуралсалай шэнэ жэлые эмхитэйгээр эхилхын түлөө

Дутуунуудаа түргэн зайсуулха

Улан-Удын «Победа» гэжэ олоо-борилгын артелиин партийна организацн дэргэдэ үнгэргшэ нуралсалай жэлдэ эмхидхэгдэн мүнөө ябуулагдажа байгаа политика шудалда кружошто хамта дээрээ 20 хүн, тэрэ тоодо 12 коммунист, мүн ВЛКСМ-эй түүхэ шудалха кружошто 30-аад комсомолууд, залуушуул хураан байгаа.

— Артелииннай партийна организацн дэргэдэ ндондо эмхидхэгдэн кружогууд янала найнаар хүдэлмэрилжэ гаранан юм,— гэжэ тус артелиин партийна организацн секретарь нүхэр Меранкульева хөөрэнэ.

Мүнөө ябуулагдажа байгаа политика шудалха кружошто нуралсалай коммунистуудна хүхэд П. М. Баранов, З. Я. Баудер, М. М. Рибовалова, М. М. Осодосва, Н. И. Тармаева, Е. А. Вахнина болон бусад найнаар хурадаг, ойлгожо ядахан юумынь нүхэдтөө тайлбарилжа үгэдэг байхан юм. Тэрэшлэн КПСС-эй Советскэ райкомхоо пропагандистаар эльгээгдэн нүхэр Шкаев занятидаа найнаар бэлдэхэ эрэлдэ, материала ойлгосотой, тодо хонороор хөөрөжэ үгэнэ.

дэг, темэ бүхэнийнээ үзэхэдөө харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые шадараар хэрэглэдэг байгаа.

Артелиин партийна организацн дэргэдэ партийна нуралсалай энэ жэлдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа политика, КПСС-эй түүхэ болон ВЛКСМ-эй түүхэ шудалха гурбан кружок эмхидхэгдэхээр хараалагдажа, партийна организацн бюродээр баталагдаханай. Кружогуудта хамтадаа 70-аад хүн энэ жэлдэ нуралсахаар хараалагдаад, мүнөө артелиин цех бүхэндэ хэнэй хаана нуралсаха дуратай мэдэхын туллада хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ эхилэнхэй. Нуралсалай энэ жэлдэ мүнөө ябуулагдажа байгаа политика шудалха кружошто 16 хүн нуралсаха хүсээн байна. Мүн КПСС-эй түүхэ, ВЛКСМ-эй түүхэ шудалха кружогуудта хамтадаа 38 хүн нуралсахаар бэшгээд байна.

Зүгөөр мүнөө хүрэтэр кружогууды хүтэлбэрлэхэ пропагандистнууд томилогдоогүй байнаар. Кружогуудын үшөөл эсэслэн бүрдүүлэгдэжэгүй байха юм.

Эдэ дутуунуудаа түргэнөөр зайсуулха хэмжээ партийна организацн абаха бээ гэжэ ханагдана.

Б. Цыремпилов.

Хүсэд бэлэн болообди

Коммунистуудай политическэ нуралсал партийна хүдэлмэринин тон шухала налбаринуудай нэгэн мүн. Политическэ эрдэм мэргэжлээ яажа дээшлүүлэхэ тухай партийн гэгээрэл болон гэгээрэлдэ кандидатудай хүсэл эрмэлзэлээ ондо ондо байдаг. Тимнээ коммунистуудта хаа саг соонь туналха, тэдэнэй юу шудалха байһынь мэдэхэ, нуралсалай зүбөөр эмхидхэхэ гэшэ партийна организацнуудай нангин уялга болоно.

Партийно-комсомолскэ политическэ гэгээрэлэй системэдэ ндондо эмхидхэгдэн кружогууднай нуралсалайгаа программы дүүргэн байгаа. Түгэсхэлэй заняг дээрэ нуралсалай дүн гаргагдахан, шэнэ жэлдэ ямар кружок эмхидхэхэ тухай хөөрөлдөөн болоно юм.

Нуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдэхэ, кружогууды бүрдүүлэхэ асуудал манай модоной заводой партийна организацн партбюро хаража үзөө.

Тусхай экономико шудалха кружошто нуралсаха 19 хүн хүсээн бай-

на. Энэ кружогые нүхэр Шапиро хүтэлбэрлэхэ юм. Нүхэр Драгиний хүтэлбэрлэхэ, мүнөө ябуулагдажа байгаа политикын кружошто 16 хүн бэйүүлээ.

Комсомолшууднай ВЛКСМ-эй түүхэ, мүнөө ябуулагдажа байгаа политика шудалха кружошто нуралсаха болобо. Эдэ кружогуудта хамта 35 хүн нуралсаха болоно.

Гадна хоёр коммунист марксизм-ленинизмын үдэшин унйверситетдэ, тинхэдэ 7 хүн лесотехническэ техникумдэ зоачноор нуралсаха байна. Гүша шахуу комсомолшууд, залуушуул хүдэлмэриншэн залуушуулай үдэшин нургуулида нуралсаха.

Томилогдонон пропагандистнууднай эрдэм бэлдэхэл эхэтэй, дүршлэтэй нүхэд юм.

Ингэжэ манай Улан-Удын модоной заводой парторганизаци партийна гэгээрэлэй системэдэхи нуралсалай шэнэ жэлдэ хүсэд бэлэн болоо.

Н. Паньков, заводой партийна организацн секретарь.

Булгадаа нуралсаха юм

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи нуралсалай шэнэ жэлдэ Буркоопсоюзай партийна эхин организацн эмхитэйгээр бэлдэхэжэ байна. Партийна бюорогой гэгээрэл, партгруппорнууд коммунист бүхэнтэй хөөрөлдөжэ, хайшан гээд политическэ бэлдэхэлээ дээшлүүлэхэ хүсэлтэй байһынь мэдэжэ абанан, зүбшэл үгэнэн байха юм. 48 коммунист тусхай экономико шудалха кружошто, 14 коммунист КПСС-эй түүхэ шудалха кружошто орожо нуралсаха хүсэбэ. Үлдэгшэ коммунистуудын марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнууды бээ даагаад шудалха болоо.

Коллективнэй олон гэгээрэл кружогуудта орожо политическэ эрдэм дээшлүүлэхэ хүсэлтэй байба. Жэшээлхэдэ, барилгын инженер нүхэр Мурашов, үйлдбэринин таһагай начальник нүхэр Калинин, түбэй бухгалтеринин главна бухгалтер нүхэр Кокорин болон бусад тусхай экономико шудалха кружошто нуралсаха болоно байна.

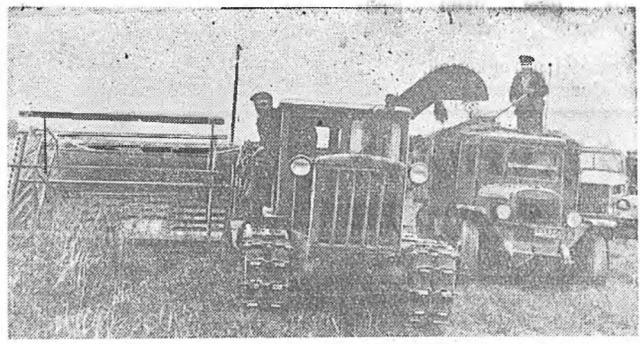
Иймэ хөөрөлдөөнүүд комсомолшуудтай хэгдээ. 25 комсомолшуудай 17-нинн «Дэлхэй картн дэргэдэ» гэжэн кружошто нуралсан. Бэшэнинн ажаллаа таһалдаагүйгөөр үдэшин нургуулида орожо, юрэнхы эрдэм дээшлүүлэхэ юм. Коммунистууд нүхэд Зоригуев, Норбөөв кооперативна техникумдэ зоачноор нуралса.

Политнуралсал тухай асуудалы партийна бюоро хаража үзэхэдөө, коммунистууд, комсомолшууд болон партийнабэш эдэбхитэдэй дүршэлы хараада абан, КПСС-эй түүхэ, тусхай экономико шудалха, «Дэлхэй картн дэргэдэ» гэжэн кружогууды эмхидхэхэ гэжэ шиндхээ.

Кружогууды хүтэлхэ пропагандистнуудаар дээдэ эрдэмтэй нүхэды партийна бюоро баталхан байна. Тэдэнэй тоодо нүхэд Гармажов, Боженов, ВЛКСМ-эй райкомой штатна бэш секретарь нүхэр Дашивалов ороно. Кружогууды хүтэлбэрлэгшэдэй орлогоороо нүхэд Шаранов, Ваторов, Байбородина томилогдоо. Бээ даагаад нуралса коммунистуудта туналамжа үзүүлэхэ консультантаар нүхэр Гомбөөв баталагдахан байна.

Д. Колмаков.

ШЭМЭТЭ ТЭЖЭЭЛ ЕХЭЭР, ХАЙН ШАНАРТАЙГААР БЭЛЭДХЭЖЭ АБАЯ

Инноцентий Прокопьевич Жуков Советскэ Армиһаа хаяхан табигдажа эрдэм, колхознойгоо силос хурадаг комбайныне жолоодожо эхилбэ. Энэ комбайнер тракторист Иван Сергеевич Рыковтой хамта ажалладаг, үдэртоо 50—60 тонно силосой ногоо гаргана. Эндэ хамтадаа 750 тонно силос дарагдана. Зурга дээрэ: Кабанскын аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой тракторист Иван Рыковой агрегат нүхэр Жуковой силосной комбайн шэрэгэ ябана. А. Егоровой фото.

Түрүү бригадынхидай амжалта

Байгша ондо нийтнэгэ олон янган үхэр малда бүхэлү үбэлдөө бригадын хуралда хуралга дээрэ эрхэм хурэхэ үблэ тэжээл бэлдэхэжэ абанхын түлөө «Улаан Эрхик» колхозойхид (Заиграй) ехэхэн оролдолог гаргажа байна.

Тус колхоздо, нүхэр Ц.Д. Очиржаповай хүтэлбэрлэгэжэ комплексно бригада үблэ хуралгын хүдэлмэринэ илангаяа найнаар эмхидхэнхэй. Энэ бригадынхид найнай Анапат, Нохойн-Шэбэр газарнуудта элдэн звенэ болжо таһараад, сэлмэг дуулан үдэрнүүды хэрэглэн, үблэ сабшалга, хуралга эршэмтэйгээр ябуулна. Бригадынхид хүлшын 10 үдэрэй туршада 240 гаран гектар сабшажа, 520 центнер

үблэ хуряжа сомонон байна.

Үблэ сабшалга, хуралга дээрэ бригадын морин косилкашад нүхэд Г.И. Прокопьев, Н. Чумаков, Ц.Д. Жалсарев 3,5 га даабаринин орондо, үдэртөө 4,5—5 га хүрэтэр эрхэм шанартайгаар сабшана. Мүн гар хажуурашад нүхэд К. Усманов, Д. Доржиев, М. Зандранов гэгшэд үдэр бүри намаг, болдогтой газарта 40 соотогой орондо, ходоодоо 60—70 соото сабшадаг юм.

Тингэжэ эндэхид ойрын 5—6 үдэрэй туршада түсөөр хараалагдахан бүхы сабшалангайгаа үблэ сабшажа, хуряжа дүүргэхын түлөө тэмсэн ажаллана.

Л. Воробьев.

Силос шанар муутайгаар дарагдана

Аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ үнээн бүриһеэ һу наалгаа 500 литрээр нёдондойхиһоо ехэ болгохо гэжэн социалистическэ уялга абанан юм. Тээд энэ уялга мүнөө ярууныхид хэр дүүргэжэ байна гэшээб гэжэ хаража үзэхэ болоо наа, тон хангалтагүй, һу наалгаа дээшлүүлэгүй, улам бага болгонон байна. Хэрбээ аймагай колхозууд нёдондо жэлэй долоон һарын туршада үнээн бүриһеэ 841 литр һу наалхан наа, мүнөө жэлэй долоон һарада оройдоо 717 литр гэхэ гү, али 134 литрээр бага һу наалгаа. Илангаяа Карл Марксын, Сталиной, Кировэй нэрэмжэтэ, «Улаан Туяа», «Улаан Ярууна» колхозууд һу наалгаа ехээр доошлуулаа. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшын нүхэр Дамбиев, парторганизацинын секретарь нүхэр Будаев) мүнөө жэлэй долоон һарада нёдондойхиһоо 394 литрээр бага һу үнээн бүриһеэ наалгаа.

Ярууныхид һу наалгы дээшлүүлэхэ бүхы арга боломжотой байбашы, энэ арга боломжотой хусд ашаглажа шаддаггүй, хэлэһэн үгэдөө хурэхын тула һулаар тэмсэлэн байна. Эндэх колхозууд, илангаяа зүүн захын колхозууд, һүүлэй үелэ маллаа бүдүүн, шэмэтэ тэжээлээр гүйсэд хангадаг боложо, ашаг шэмынь дээшлүүлэхэ арга боломжотой юм. Тингэбэшэ эндэхид мал-

даа шэмэтэ тэжээл—силос тон багаар эдоуддэг дээрһеэ һу наалгаа эрид дээшлүүлжэ шаданагүй. Жэшээлхэдэ «Улаан Туяа» колхоз (түрүүлэгшын нүхэр Жаңичнов) үнгэрэгшн жэлдэ хоёр газарта дүрбэн зуу гаран тонно силос шанар муутайгаар дарахан дээрһеэ үблэй хүйтэндэ малдаа нэгшэны тонно эдоулдэггүй. Харин мүнөө тэрэнэ малтажа хаяа. Хайлаасан гэжэ газарта хоёр ехэ траншей малтаад, модоор, шулуугааршы ханалгангүй, минн хара шорой нүхэн соо ногоо хэһэнинн гутажа, муудашахан байна. Мүн һүнэй-товарна гүүрэн дэргэдэ хэлэн силосын малдай эдихэ аргагүй байшоо.

Тингэжэ силос найнаар даража, үнээдэй шэмэ дээшлүүлхын орондо ехэ гарза хэлэн байха юм. Тус колхоз энэ жэлэй долоон һарада нёдондойхиһоо һу наалгы 155 литрээр бага болгононын гайхалтай бэшэ. Мүн имэрхүүгээр «Коминтерн», Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд силос дарахан нэрэ үзүжэ, малдаа хүсэд эдоулэнгүй хаяхан байна.

Партийн айкомой хаяхан болон пленум дээрэ аймагай болон колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үнгэрэн жэлэйнгэ алдуу мэдэржэ, мүнөө жэлдэ силос ехээр даража, һу абалгы эрид дээшлүүлэхэ тухай гоёр хөөрөлдөн байна. Тинхэдэ

Ажаллаа найнаар эмхидхэнэй аш

Мүнөө жэл Түнхэндэ номо гаса хайн байжа, эндэх нийтнэгэ адуу малда жэл бэлдэхын түлөө оролдогорууд хүдэлнэ.

17-дохи партсэдзын нийтнэгэ колхоз малдаа бардам тэмдэхын тула тэмсэжэ, түсөөр хараалагдахан үблээ абажэ хэ дүтөлөө. Колхозой гол сү Хойморой бута намаг газар Тэндэ тракторна косилка гүй, харин морин косилкагаар сабшажа үблөө хуряжэ Тингэдэ ула намаг сооһоонгоо добуун дээрэ гаргажа юм. Тингэбэшэ, энэ колхозууд эрхэмээр ажаллажа, ногоон шүүһэ шэмэтэйгээр, роондо сохуулангүй хуряжэ мөн мянга гаран гектар хурягдажа, һуулын хоёр гектар сабшажа ногоон үлээ.

—Урдань колхозной сентбелшн, амбул үблээ хуряжа дүүргэдэг хушад хэлэн тарян үблэн хөөрөлдө элдэ ай шээд, ехэл хүндэ хүшэр байт. Тинхэдэ орошондо хэмдэ,— гэжэ колхозой гэгшүүд хөөрөлдэнэ.

Үблэ хурягшаддай дундаа хурягшад Николай Николаевич Зүтбэрлэдэг комсомолшуудлай звенонууд түрүүлжэ яба.

Тэрэшлэн «Пусть в коммунистическэ үблэ хурялганга үблэ хүдэлмэринэ нөө гаракхан. Эндэ мянга гаран тар ногоон хайн шанаргаар хурягдаа.

Б. Машков.

Ажахын эдэбхитэдэй суглаан болоо

Наяхан Бурядай АССР-эй совнархозой ажахынхидэй ээлжээтэ суглаан үнгэргэгдэбэ. Эндэ партийна, советскэ болон профсоюзна эмх зургаануудай түлөөлэгшэд хабаадласажа, «1958 оной түрүүшын хахалда совнархозой хэлэн хүдэлмэрин дүнгүүд, ажалай бүтэссы саашадан дээшлүүлжэ, гаргагдаг продукция өөрын үнэ сэнгы химдаруулха арга боломжонууд»

гэжэн элдхэл шагнажа, зүбшэн хэлсээ. Элдхэл хэлэн совнархозой түрүүлэгшын орлогшо А. А. Каспаров Бурядай совнархозой промышленностин предприятнууд шэнэ туримаар эмхидхэгдэнэр 2-дохи жэлдэ ажаллажа байна,— гэжэ хэлээд, туйлахан амжалтанууд, дутуу дунданууд тухайн тогтожо хэлээ. Элдхэлэй һүгээр хэдэн хүн

үгэ хэлэжэ, муугаар ажалладаг хараалхан түсүүдэ дүүргэдэггүй эмхи зургаанууды шагнаар шүүмжэлбэ.

Суглаанда хабаадагшад совнархозой, мүн тэрээндэ хабаатай эмхи зургаануудай хүдэлмэринэ саашадан хайжаруулха тухай тогтоол баталан абаа.

П. Хангаев.

Зургаадэхи табанжэлэй түрүүлшүүл

СОЛОТО ШУЛУУШАН

шадай дунда Воронеж городой Дзержинскийн нэрэмжэтэ паровоз-вагонно завод нэрэмжэ бодоохосохынь эльгээгэ һэн. Тэндэ 1949 он болотор ажаллахадаа шулуушанай мэргэжэлые улам нарижуулжа, Пензенскэ областыдо, түрэл нутагтаа эльгээгдэжэ, хүдөө ажахын машина, техникэ бүтэжэ завод барилсаба. Тэндэнээ Сибиртэй олоороо ошожо барилга хэе гэжэн парти, правительствынгаа уряе халуунаар дэмжэжэ, Читэдэ 1955 он болотор ехэ ехэ барилганууды хэлсээд, манай Улан-Удэдэ хүдэлхөөр эльгээгдэ һэн.

Оройногго баруун заханаа зүүн зах хүрэтэр элдбэ томо томо барилганууды хэлсэһэн Ольга Танцыревае олохон барилгашад таниха юм. Хаанашы яба, Танцыревагай нэрэ дурдагдажал байха. Манай Улан-Удыншы барилгашадай олонхын Ольгынь таниха болонхой. Таниншыгүй явахад даа, хаанашы ябахандаа ажалай габьяа хураулжа, алдар солобо нэрүүлжэ ябадаг барилгашанинэ, 22 жэл соо талалгарягай барилгашанаар ажаллажа байһан Ольга Танцыревагай үбсүүндэ «Сталинска урягай ударник», «Эрхим барилгашан» гэжэн хоёр значок, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ шэн габьягай түлөө абанан медалинын хажууда хоолоһо яларан харагдадаг. Ха-

рин мүнөө Ольга Танцырева барилгашадай найдэрээр «Хүндэлэй тэмдэг» орденор шагнагдаа. Мүн 10 гаран грамота, шангууд гэртнэ нарин нягтаар хадагалданхай.

Мүнөө Ольга Ивановна 46 наһатай болобошье, эсэхэ сусыхы мэдэнгүй ажаллажа, даабари, түсүүддээ ходо 150 процентһээ дээшэ дүүргэдэг байха юм. Тэрэнэй 20 гаран жэл соо даабаринаа гадуур хэлэн ажалынь мүнөө тоолохо болоо наа, юрдөө барагдахаар бшл.

— Ольгамнай суугтайхан барилгашан даа. Тэрэнтэйш ажаллабашы

ябаханда урмагай, хүдэлхэдөө хороосотой, амархадаа хүхюун зугаатай. Би өөрөө 10 гаран жэл соо шулуушанаар хүдэлһэн аад, Ольга Танцыревада булигдашоод байдагби. Танцырева аргагүй дүршэлтэй болошоһон шулуушан юм,— гэжэ Ольга Танцыревагай хүдэлдэг 834-дэхи барилгын-монтажна поездын бригадын бригадир нүхэр Хаматганов магтэн хөөрөлдөө:—Тэрэ харыта даа, канава соо шулуу табича байхынь. Мүнөөдэр даабарая 2 дахин дүүргэд, үлүүлжэ байгаа юм.

Нэрээшэ Танцыревагай жэгдэхэнэр табигархинан шулуун дээгүүр нэгэ залуухан басаган цемент жэлижэ байба. Ольгышы шулуу алха хоёры гартаа баригархинхай, шамдуугаар ажаллана. Хирнисэ, шулуу барича һурашан гарнуудайн түргөөр хүдэлхэ гэшэнь.

Ольга Ивановнагай хажууда ошожо, ажал хүдэлмэрин, дүй дүршэл тухайгаа хөөрөжэ үгэхынь гуйхаданай:

— Намшатнай хөөрөжэрхихээр тиммэшы ехэ юмэн юу байхаб даа. 20 гаран жэл соо ажаллахадаа дүй дүршэлтэй болоо юм ааб зэб,— гэжэ нүхэр Танцырева зугаага эхилхэдэ:—Түргэн лэ ажаллаха хэрэгтэй, залуураа наа, юушы хэжэ

гүйш. Би баригдажа байһан гэрэй хана бодоохосоодоо хирнисэ, шабараа хайса бэлдүүлжэ, абаад, амаралтагуй 3—4 час соо хүдэлжэрхидэгби. Барилга хэжэ байһан газартаа гэхшэхэ, һууха түхээрлэнүүды бөөндэ тааруулан хайса бэлдэхэ хэрэгтэй. Тингэдэ бээ ехээр баалангүй ажаллажа ороходо бүтээсэтэй байдаг. Энэнынн мэдэхгүй барилгашад муугаар түхээрлэгдэн табсан дээрэ байжа хүдэлхэдэ түргөөр эсшээдэг, тингэдэ амархадаа удаан саг соо һуушадэг гэшэ. Мүнөө комплексно бригаданууд эмхидхэгдэжэ, машина, техникынь элбэгжэжэ, барилга найнаар хэгдэдэг болоо даа,— гэжэ ажаллаа үргэлжлүүлхээ ярашаба.

Ольга Ивановнагай хажууда нэгэ залуухан басаган хэжэ байһан ажалынь ехэл ажаллан хараашална. өөрөө шулуу абаад һуулгажашы үзэнэ. Энэ басаганнай Ольга Танцыревагай өөрынгөө мэргэжэлдэ хуряжа байһан 26-дахн хүннин юм.—Вера, ши тэрэхэн шулуу абаад, энэ нүхэндэ һуулгажархил даа,— гэжэ Ольга Ивановна энэрхы эхэ мэтын заабари хургалнууды үзэнэ.

Үнгэрэн хахад жэлэйнгэ түсэбэ Ольга Танцырева 170 процент дүүргэ юм. Энэнь тэрэнэй ээлжээтэ амжалта мүн. Тингэбэшэ шулуушан Танцырева туйлаһанаараа наанагаа амарангүй, амжалта дүнгүүдэй үшөөл саашан арьбадхын хойноһоо тэмсэхээр.

М. Гончиков.

бу наалгын доошоо ороһоно тагаанин шэмэтэ тэжээлэй гэдэ бэлдэхэдгэлһэнһээ, боло тэмдэглээ һэн.

Мүнөө жэлдэ үнээн бүриһеэ тонно силос хүртээхын тулагай колхозууд 14 мянгагаар тонно силос даража ёһотой хүтэдэн хэлэһэн үгэлөө саарраагүй, силос даралгын шааргаар эмхидхэжэ, үнгэрэн хэ хоёр алдуу эндүү дабтайнар колхозой хүтэлбэрлэгшэдэй даралгы мугаар эмхидхэн дүүргэн, нодэ далдалан байр партиин айком, аймгүйсэдэй хихо хэмжээ абангүй, гэдэр лаялдадаг зарим хүтэлбэрлэгшэдэй эрид шанга эрилтэ үзүгүй. Жэшээлхэдэ, «Улаан колхозой түрүүлэгшэ нүхэр чипов, партийна эхин организацн секретарь нүхэр Гармаев гэгшэ. Эдээ дэсые тоонгой. Тимнээшэ, колхоздо жэлдэ жэлдэ, мугаар силос даралга тон муугаар хэдгэнхэй. Колхоздо шулуушанууд урналхан, ёһотой хайн нэгшэ шаардашай, башин байхагүй.

Тус колхоз 5060 тонно силос даража түсэбтэй аад, мүнөө 400 гаран тонно даранхай. Энэ колхоздо силос ехээр даража боломжо бин. Зүгөөр лэ хурягажа, энэ хэрэгые найнаар үдэл хэрэгтэй.

Мүн «Коминтерн» колхоз даралгы мугаар эмхидхэнэ. —Үнээн бүридэ 10 тонно дарахаана байха, 2 тонно шаданаа наамнай хүрөө. Силоса нүхэны бэлэн бэшэ,— гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр пов мэдүүлнэ.

Тиңэ энэ колхоз Тэлэмбэ зүүн урда эрье дээрэ хана гүй, хара шорой нүхэн соо хээ. Энээнээ хэдэн үдэр соо түүүлжэ шадангүй халажа нодэ балай хушажархинан Тэрэнинээ гадна энэнь малай жүөөрэгдэнхэй.

Сталиной нэрэмжэтэ Жалга гэжэ газарта ханалгын хара нүхэн соо силос шанартайгаар хэжэ байна. Ингэжэ силос ямар шэмэтэ тэжээл юм?

Мүнөө жэл Яруунада байн. Тарянай захын үрмэдэ гоон, мүн аадар мүндэртэ дадан таряанынь ехэ, силос гэжэ таригданан ячмыньш. Теэд аймагай колхозууд мэдээгээр оройдоол 2 мянга тонно силос даранхай.

Малайнгаа ашаг шэмые түдүүлхэ гэе наа ярууныхид ехээр, хайн шанартайгаар да абаха ээргэтэй.

Ц. Дандаров, «Сталин» газетин редакторай орло

АЛ
2-3
Соёл
Колхозин
Клубы д
Крокодил
Долоон х
Силосдо
үдэтэ ки
оби. К
Ц. Цырен
Мүн
Алтай
огой буд
хүдөөгөй
ювэл худ
Недоно
үгдөлөй
дарынь ба
нын хүн ха
оно 40 гар
ябах ари
1-дохн,
үдэтэ шэнэ
идлоо бар
нын 19,
алтай,
лтай, харалт

АЛТАЙ НЮТАГАЙХИД СОЁЛОЙ ДОБТОЛГО ЭХИЛБЭ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Алтай тосхоной сельмаг соо хүн зон ходооо олон байдаг.

1958 оной июлин эхээр республикын культурын хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэдэхэ съезд болоһон байна.

Культурна байгуулалтадахи ехээн амжалтануудай хажуугаар дутуу дунданууд болон алдуунуудаа элирүүлжэ, урдаа табигдаһан зорилго тодорхойлоод, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй съезд энэ зорилгоёо дүүргэхэ талаар хэмжээ абажа, республика дотороо соёл культураяа улам саашань хүгжөөхын тулада гурбан жэлэй соёлой добтолго эмхидхэхэ гэжэ сонсоһонининь элитэ.

Гурбан жэлэй соёлой добтолго эмхидхэхэ гэхэн дурдахалые бүхы олонитэ халуунаар дэмжээ. Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай Советүүдэй сессинууд, предприятия болон колхозуудаар ажалшадай суглаанууд боложо, бодото уялганууд абтана.

Энээн тушаа Кударын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой юу хараалһан, юу хэжэ байһан тухай дооро толилогдобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: участково больниче даагша Т. Колодина үбшөн үхибүү үзэжэ байна.

2-3 ЖЭЛДЭЭ ИИМЭ БОЛОХО

Соёлой баруун урда манай больницын олон сонхотой, томо хэб, бүгд гэрнүүд харгадаг. 1956 ондо тус больница хэблэжэ, энэ жэлэй мартда ашагалгада үгтэбэ. Манай хэдэн арбаад талалгатай. Эндэ антекэ, нарийлалгын центри, амбулатори гэхэ мэтэ би. Мүнөө дээрээ больницын дэг хэблэжэ дүүргэгдэгүй. Хэрбээ гурбан жэлэй добтолгын үе хэблэжэ ашиглана һаа, больницын гэр байранууды танилэр байһа. Тикхэдэ хэдэн байрын гэрнүүд бодоһонхой, больниче гэжэ хэблэжэ, репродукторһаа радио дуугаржа, электрын гэрнүүд алажа байха. Мүн хоорондоо габалтай, телефон талалга байха.

Манай ная нэгэдэһэн тула медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ үшөө дугаалдана, зарим бэрхшээлүүд ажалданмай юм. Ойрын барануудта энэ дутагдал усалдаг. 1959 ондо репродуктор, физио-кабинетүүд нээгдэжэ, медицинскэ-амбулатори улам хайларха, хүндөөр үбшээлэгшэдэй эндэ арга үшөө хайнаар тодорхойлоо аргатай болохобди.

Манай больница хэблэжэ, репродукторһаа радио дуугаржа, электрын гэрнүүд алажа байха. Мүн хоорондоо габалтай, телефон талалга байха.

Соёлой хүгжэлтын түлөө

Колхознигуудай мүнөө үеин эрильте үйтан дээрэ-хэблэһэн хангажа шадахага болёод байна. Тийнхэн гурбан жэлэй соёлой добтолгын үедэ колхозой клубни, хоёр дабхар шулуун клуб барихые хараалһан байһа. Д. Рантаров хүдэлнэ. Энэ нүхэр манай хүдэлмэринэ ажабайдалтай нягта холбоотой хажуугаар үбшээлэгшэдэй үшөө дугаалдана. Энэ жэлэй мартда лекци, кинолүүд, залуушуулай үдэнш, шатарай турнир гэхэ мэтэ үсбөн бэшэ үнгэргэгдэнэ. Лекциноно хүдэл-үлээн багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хабаануудалдана.

Манай дэргэдэ уранһайханай бүлгэм эмхидхэгдэнэ. Эндэндэ колхозой залуушуу С. Баторова, Жамбалова, Б. Батомункуева болон бусад яба-мүйнэ. Энэнир клубта һонирхолтой концерт табича, шатарай мэргэжэлээ харуулан. Бүлгэмэй зарим хажуугаар уранһайханай республиканска Харалгада ашагалһан байна.

Мүнөө бүтэгдээд байһан барилганууд

Алтай тосхондо кино, библиотек, столово, багшанар, радиоузел, киноаппаратура байһан дээрээ гэрнүүд үдэнш кино һанартайгаар харуулхые оролдобо. Киномеханикгаар байһын хажуугаар радиоузел үдэнш.

Цыренжапов, радиоузелье даагша, киномеханик.

Манай больница хэблэжэ, репродукторһаа радио дуугаржа, электрын гэрнүүд алажа байха. Мүн хоорондоо габалтай, телефон талалга байха.

Соёлой добтолго халуунаар дэмжэнэбди

Республикын соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй 1-дэхэ съездын делегатууд гурбан жэлэй соёлой добтолго хэе гэжэ культурын, искусствын, эрдэм ухаанай, литературы, арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдтэ, хүдөө ажахын, промышленностин мэргэжэлтэдтэ хандаһан байна. Энэ урлал хаа хаангүй халуунаар дэмжэгдэжэ, соёл культурые саашадань хүгжөөхэ түсбүүд табигдажа, бодото дээрээ бэлүүлэгдэжэ эхилдэ.

Манай колхозой правлени, партийна, комсомольско организацинууд энэ шухала асуудалые зүбшэн хэлсээд, гурбан жэлэй хугасаада бэлүүлэхэ хэмжээ-ябуулганууды хараала.

Клуб, библиотекэ, радиоузел гэхэ мэтгын гэрнүүд мүнөөнэй эрильте хангахага болёод, уятадад байна. Мүн үйлсэнууд ноогооруулагдажа үшөөл бираагүй. Эдэ бүгэдые хараада абаад, гурбан жэлэй туршада культурно-ажалхуудай олон барилганууды хэблэжэ шийдэбди. Шэнэ клуб, долоон жэлэй нургуули, бани, библиотекэ, магазин, столово, колхозой конторо, полевои стан дээрэ культбаза, амаралтын байшан, сэнгэл-

Т. Коледина, Алтайн участково больниче даагша.

Үнэр баян Алтай тосхон

Кударын аймагай зүүн урда Ждановой нэрэмжэтэ колхозой таряанай полинууд, сабшалан, бэлшээрнүүд нэмжынэ. Сүхэ голый хойто эрьдэ колхозой центр Алтай тосхон түбхинэнхэй.

Алтай тосхон жэл бүри болбосон түхэлтэй болоно. Хэдхэн жэлэй урда эндэ арбаад лэ гэрнүүд байһан юм гээбэл хүн этгээхгүй. Сэб сэхэ үйлсэнуудтэ колхознигуудай гэрнүүд, тэрэнэй хажуугаарнь хашаалагдаһан улаангир мододой набиһаад нэбшээндэ һаршагана.

Колхозой конторын урдахи хоолон талмайе каража, колхозой парторганизацион секретарь нүхэр Доржиев ингэжэ хэлэнэ:

Эндэмнэй соёлой добтолгын гурбан жэлэй нүүдэ Культурын хоёр дабхар байһан, хажуугаарнь конторо гэхэ мэтэ барилганууд нодэ баясуулжа байха юм. Томохон Культурын байшан шулуугаар баряад, досоохиние гоёохо, шэмэглэхэ, үнэтэй мебелиер хангахабди. Манай колхознигууд шэн баатарлигаар ажаллажа байна ха юм. Иимэ клубтаа сүлөөтэй сагтаа культурнаар амарха дүүрэн эрхэтэй.

Хүбүүдэй яслин ута байшангай хашаан соо 6 наһатайнаа дошоо дүшэ гаран багашуул шаг шуугатай наадана. Яслин эмхидхэгдэнэй ашаар эдэнэй эхэнүүд ажалда ябаха аргатай болохой.

Тосхоний урда Сүхын эрьдэ шифер хушалгатай хэдэ хэдэн барилганууд анхарал хандуула. Малай

ашаг шэмые дээшлүүлэнэй, үлсэриемн хайжарууланай, малшадай шэн баатарлиг ажалай ашаар туйлагдаа.

Колхознигуудай дунда партинополитическэ, культурно-нигтын хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдана. Коммунистууд ажахын шухала һалбаринуудта хубаарилан табигданхай. Бригада, отара, фермнүүдтэ 14 агитатор хүдэлнэ. Тэдээр ойлгууламжын хүдэлмэри ажахытай холбожо ябууддаг юм.

Үбшэ таряанай ургаса энэ жэлдэ тиймэ һайн бэшэ. Тиймэһээ малдаа хүрэхэ үбшэ гэжээл бэлдэжэ абаха гэхэн шухала зорилго бэлдүүлэгдэжэ байна. Таряанай эхэнхи хубине амьарлан хуряажа абахамнай.

Колхозой экономикын ургатай хамта колхозой гэрнүүдэй ажабайдал хайжарна, соёл культурань ургана. Гэр бүхэндэ электрын гэрэл яларна, радио дуугарна. Колхозник бүхэнэй бүлэ хэдэн газетэ, журнал абажа байдаг.

Хараалагдаһан зорилгонуудаа саг болзортоно бэлдүүлжэ, хүн зонийнгоо эрильте гүйсэд хангаха гэшэ манай нангин уялга мүн.

Р. Доржиев, партийна организацион секретарь.

МАЛШАДАЙ ЗОРИЛГО

Манай колхозой правлени, партийна организаци колхознигуудайнгаа ажабуудалай, культурын эрильтүүдые хангахын тула анхаралаа ехээр хандуулжа байдаг. Сүлөөтэй сагтаа хайнаар, культурнаар амараад, ажал хэхэдэ урматыйше, бүтээсэ-төшье ха юм.

Колхозой 1-дэхэ фермын барилганууд тосхоний урда зүгтэ Сүхэ голый эрьдэ бодхоогдонхой. Эндэ үнэдэй дүрбэн рядтай, тугалдй, гахайн шулуун байранууд бии. Эдэ капиталына барилгануудай хажууда культбазаанай илгаран харгадаг. Үбшэ хүйтэндэ малайнгаа дөргэдэ байгаад ажаллахада, мүн элдэб хэшээлүүдтэ һураасхада, кино, концерт харахада, лекци, элдхэлүүдые шагнахада тон зохид бишу.

Хабарай һүүд багаар фермын малнуудай зунай бэлшээрнэ гаргагхада биднар, һаалһаад, бүлэг бүлгөөрөө таһаржа байдагбди. 8 һаалһаанай бүридэн манай бүлэг Шаазгай гэжэ нотагта байна. Колхозой центрһаа хоо болобошье, газетэ, журналнуудтай һонинтой танилсалса, элдэб хоорэддоо, лекци шагнажа байдагбди.

Манай колхозой һаалһаад 1958 ондо үнэи бүринөө 1800 литр һу һааха уялга абаад, амжалтатайгаар бэлдүүлжэ байна. Үнгэргэһэ шоль һарада энэ фермын һаалһаад үнэи бүринөө 203 литр һу һаажа, аймаг соогоо фермнүүдэй дунда нэгэдэхэ һуурида гараа һэн.

Эдэ үдэрнүүдтэ үнэи бүринөө хахад нүүднээ дээшэ һу һаанаб. Энэ жэлэй 7 һара 10 олоной туршада үнэи бүринөө 2160 литр, шольдэ — 296 литр һу һаагаа.

Мүнөө гурбан жэлэй соёлой добтолгын сонсохондоо байхада, хүдөө ажалшадай байдал улам хайжарна, соёл культурань бүри халбарха болоно. Энэндэ харуу болгон биднар үшөө ехэ амжалта туйлахабди.

Д. Эрднеева, 1-дэхэ фермын һаалһан.

Шэнэ нургуули нээгдэхэ

Соёлой добтолгын үедэ манай тосхондо долоон жэлэй нургуулин шэнэ байшангай баригдахада һаруул, уужам классууд соо үхибүүднэй һуралсадаг болохо. Харин мүнөө жэл эндэмнэй яһала һайн байртай эхин нургуулин байһан бии.

Багшанар һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэринэ ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулхын тула оролдобо. Үхибүүдые баганаан ажалда һургаха шухала. Энэндэ зориулагдан тусхай хэшээлүүд үнгэргэгдэнэ. Амаралтынгаа үедэ үхибүүд амархынгаа хажуугаар үбшэ, таряа хуряалга болон бусад хүдэлмэридэ ябалсажа, колхоздоо туһална.

Һуралсалай хүдэлмэрин хажуугаар багшанарнай үзэг бэшэг мэлэхэгүй ябалд усалдахын талаар ехэ юумэ хээ. Мүнөө Алтай тосхондо үзэг бэшэг мэлэхэгүй хүн үгы болоо. Энэһнээ гадна, багшанар нигтын хүдэлмэридэ элбхитэйгээр хабаадалсажа, колхознигуудай ажаахына зорилго бэлдүүлэхэ хэрэгтэнэ туһа хүргэнэ. Элдэб лекци, хөөрөлдөөн ферме, отара, полевои стан болон колхозой клубта үнгэргэгдэдэг юм.

Һуралсалайнгаа шэнэ жэлдэ муу бэшээр бэлдэжэ байнабди. Нургуулин байшан заһабариллагдажа, сонхо, пол гэхэ мэтэнь шэрдэгдэ. Мүн үбшэдөө хүрэхэ түлээн бэлдэгдэнхэй.

Г. Гунчитова, Алтайн эхин нургуулин багша.

Гурбан жэл соо хэгдэхэ барилганууд

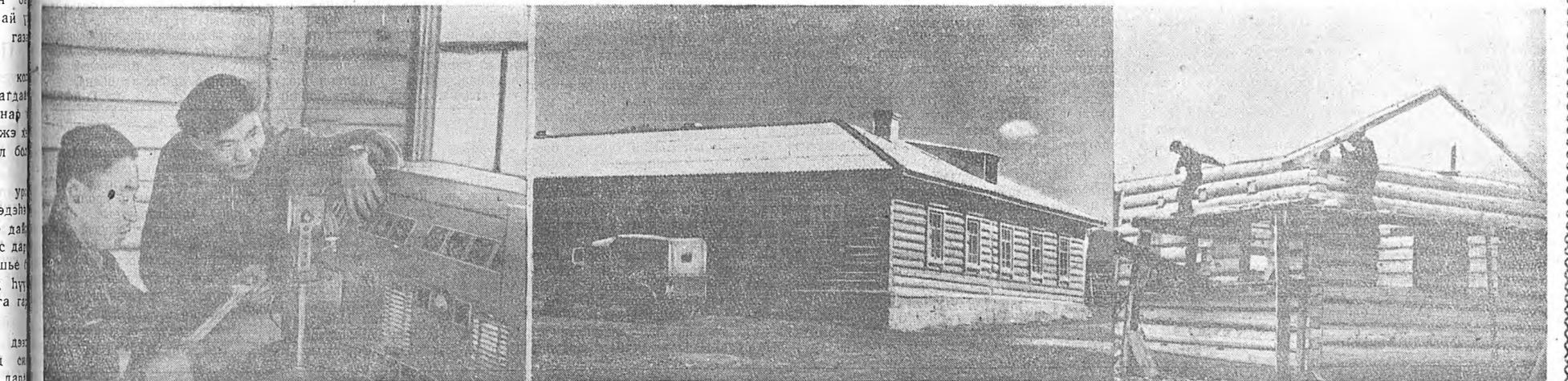
Колхозой центртэ хоёр дабхар, шулуугаар барилганууд барилгана байһан. Тэрэниие хоёртод шэнэ конторо, магазин, столово гэхэ мэтэ барилганууд оодоһонхой байха.

Тосхоний үйлсэнуудта минагад модон һуулагдажа, сэнгэлтын парк, стадион, бани барилдаха. Мүнөө хүдэлжэ байгаа гурбан багхан дингэтэнир фрондо нэгэ томо дивгетель табигдажа, электрын хүсэн үйлдбэридэ, тэрэниел аналһуудалда ехээр хэрэглэгдэдэг болохо.

Сүхэ голый эрьдэ Туртэни Хунды гэжэ газарта 15 хүнэй багтаамжтай, тухэрэен жэлдэ хүдэлжэ амаралтын гэр нээгдэжэ, тэндэ колхозой гэрнүүд ээлхээлэн ошоно амаргад болохо.

Нелсөй стан дээрэ болбосон түхэлтэй культбаза барилдаха байна. Эндэнь улаан булан, кучин, столово, байрын талланууд харагдана.

Долоон жэлэй нургуули, үхибүүдэй сад барилдаха, айл бүхэндэ радио оруулагдаха. Мүнөө хүдэлжэ байгаа гурбан багхан дингэтэнир фрондо нэгэ томо дивгетель табигдажа, электрын хүсэн үйлдбэридэ, тэрэниел аналһуудалда ехээр хэрэглэгдэдэг болохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Колхозой партийна организацион секретарь Р. Доржиев радиогоор нотагай һониние хэлэжэ байна. Хажуудань радиоузелье даагша Ц. Цыренжапов. 2. Дунгын адаг гэжэ нотагай хоёрдохон МТФ дээрхи шэнэ культбаза. 3. Барилгашадай бригадир Б. Санжиев өөртөө шэнэ гэр барича байна. А. Бадаевый фото.

КАБАНСКИЙ АЙМАГТА

ХАЛААН СООГОО 1,5-2 НОРМО ДҮҮРГЭНЭ

Тимлюйхэн шиферэй заводой хүдэлмэришд жэлэйнгээ түсэбье болзорноонь урид дүүргэхын тула бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Жэ-шээлхэдэ, машинист И. Ф. Кобылкинай хүтэлбэрилдэг бригадынхид халаан соогоо 2.405 шифер хэжэ, нормоёо 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ТҮРҮҮ ҮААЛИШАД

«Восход» колхозой мал ажал дээр хүдэлмэрилжэ байһан хаалишад хү хээр хаахаа гадна, үбнэ хуряалган дээр ажалласана. А. Суворова, А. Кочина, Р. Суво-

рова гэгшэд һу хаахада, үбнэ хуряалганда ябахадашье илангаяа илгарна.

ТАРИМАЛ НОГООНОЙ ҮНДЭР УРГАСА АБАБА

«Забайкалец» колхоз энэ жэлдэ 100 гектар шэнэ газар эдлүүрилжэ, хяаг үбнэ тэндэ тарива.

Шэнэ газарта таригдаһан тэрэ үбнэн энэ жэлдэ хайнаар ургажа, гектарай 25-30 центнер хүрэтэр ургаса үгэбэ. Холтоһото гэжэ газарта 400 гектар шэнэ, боро газар эдлүүрилһэн байна. Тэндэ малай эдэлжэ хяаг үбнэ тариха гэжэ шиндэбэ.

М. Николаев.

Томо мундэр оробо

Августын нарата халуун нэгэ үдэр Тэлэмбэ шадар ехэ томо мундэр ороо. Мундэрэй томонь тахяагүй үндэгэнэй шэнээн байба.

Иймэ мундэрэй ороходо гэрэй сонхын шэлүүд бута сохигдоо. Мүн шиферээр хушагданан гэрэй оройнуушье сүмэ сохигдобо.

Тэлэмбэ нютагтахи үбгэд, хүгшэд

урданы нимэ томо мундэрэй ороһые хараагүй байгаа.

Хаймисан, Бага Ярууна нуурнууд шадар июлийн һүүл багта нимэ томо мундэр ороһон юм. Эдэ нуурнууд шадар нуурнижаһан 40 гаран ээрлиг нугаһад мундэртэ сохюулжа үхөө.

«Сталинец» гэжэ аймагай газетгэһэ.

Энээншье дуулаа һэн гүт?

...Качалкин гэжэ фамилитай хүн XIX зуун жэлэй эсэстэ (1898 ондо) унтаад, XX зуун жэлэй 1918 ондо һэриһэн байна. Тингэжэ Качалкин гурбан революцине—1905 оной, февралын, Октябрийн революцинуудые ото унтажа үнгэргэбэ. Энэ хадаа агууехэ физиолог И. П. Павловтай тодорхойлоһон летаргическа нойрой үбшэн болоно. Качалкинэй нимэ удаан унтанан нойр тэрэ үбшэндэ үзэгдэдэг тон хомор ушар болоно. Эмнэлгын газарта Качалкинэй нойрһоо һэриһэнэй һүүлээр Павлов тэрэнтэй уулзаһан байгаа.

Юумэ хэнгүй, амар байһан хүнэй бэһеэ сүүдэ соо гаргадаг халуун хадаа гурбан тоно шахуу уһые нэгэ градус хүрэтэр халаахада гү, али хоёр хүнгэ уһа бусалтар халаахада хүрэхэ байна.

70 килограмм шэгнүүртэй хүнэй бэе махабадта килограмм шахуу калыца даһан байдаг.

Хүнэй шунанай 80 процентн уһанһаа бүридэнхэй. Хүн юумэ эднүүгээр 40 хоног хүрэтэр, уһа уунгүй—5—6 үдэр соо, кислородгүйгөөр 5—6 минута соо амидаржа шадха байна.

Нюдэнэй хараань харанхы газарта таба минута байһанайнгаа удаа түрүүшын минутынхиаа 200 мянга дахин хурса болодог.

Манай зүрхэн сүүдэ соо 7—8 тонно шуһые бүлэн ябуулна.

Уһанда тамарагша болон һэльбэлэгшэ хоёрой уушхан ехэ байдаг гэжэ ажаглагдан тодорхойлогдоһон байна.

П. Морозов, врач («Молодой колхозник» журналһаа).

Эртэ үглөөгүүр сабшалан дээрэ.

Л. Хайдуровой-фотогүөд.

ХИДЫН СААНАҢАА

ООН-эй Генеральна Ассамблейн онсо тусхай сесси

НЬЮ-ЙОРК, августын 15. (ТАСС). Ливан, Йорданийн газарһаа Англи Америка хоёрой сэрэгые дары гаргаха гэнэн советскэ дурадхалые августын 14-дэ болоһон үдэрэй заседани дээрэ Чехословакийн Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. Давид эрид шууд дэмжэе. Мүн Ирландийн Гадаадын хэрэгүүдэй министр Ф. Эйкен Америка, Английн сэрэг гаргаха, Араб Зүүн зүгэй оронуудта хуби заяагаа өһөдөө тодорхойлохо арга боломжо олгохо резолюции манай делегаци дэмжэхэ гэжэ мэдүүлбэ.

США, Английн Ливан Йордани хоёрто хэжэ байгаа эзэрхэг түрмэхэй абуулгы Австралийн түлөөлэг-

шэ Уокер хайшааһан байна. ООН-до байдаг Йорданийн сар үргэлжын түлөөлэгшэ Тукан хаан Хусейнине буруу политика ябуулна гээд, тус сессийн урда тээ тушаалһаа гараһан байгаа. Тэрэнэй орондо Англида байдаг Йорданийн элчин сайд Рифан дары Нью-Йорк асаргадажа, эндэ үгэ хэлэхэдэ Арабуудай Нэгэдэмэл Республикые хардаба. Тэрэ Английн делегатай ханаалаа нэгэдэжэ, Английн сэрэг Йорданиһаа гаргагдаха ёһогүй гэжэ мэдүүлбэ.

ОАР-эй түлөөлэгшэ Лютфи бунимтаргаһадай сэрэгые дары гаргаха гэнэн дурадхал шууд дэмжэе.

Брюссельдэ Бүхэдэлхэйн выставкэдэ үнгэргэгдэнэн СССР-эй национальна үдэрнүүдые хүн зон айхабтар ехээр һонирхобо

БРЮССЕЛЬ, августын 15. (ТАСС-эй тусхай корр. М. Федоров). Бүхэдэлхэйн выставкэдэ үнгэргэгдэнэн Советскэ Союзай национальна үдэрнүүдэй үедэ, мүн К. Е. Ворошиловай тэндэ байхада хүн зон совет арадай туйлаһан амжалтануудые, тэрэнэй соёл культура, искусствые айхабтар ехээр һонирхоо. Национальна үдэрнүүдэй үедэ советскэ павильонине 400 мянга гаран хүн орожо хараа. Харин выставкын нэгдэлһэнхээ хойшо августын 11 хүрэтэр выставкэдэ хамта дээрэ 17 миллион гаран хүн ороһон байна.

СССР-эй гүрэнэй симфоническа оркестрын, И. Моисеевий хүтэлбэ-

рилдэг СССР-эй арадай танцын ансамблин, Г. Веревкин хүтэлбэрилдэг украин арадай хоорой наадые хүн зон айхабтар һонирхон хараа. Брюсселин болон оройной бусад гороудуудай кинотеатруудта олон советскэ фильмүүд харуулагдаа. Спортивна залнуудта советскэ спортсменүүд шадари мэрэгжэлээ харуулаа. Элитэ советскэ эрдэмтэд лекцинуудые уншаа. Советскэ павильондо ороһон хүнүүдэй ханамжаа бэшэдэг дэбтэртэ Советскэ Союзай амжалтануудые хайшааһан олон шэнэ тэмдэгүүд француз, английскэ, ород, хитад, араб, испан болон дэлхэйн бусад олон хэлэн дээрэ бэшэгдэнэн байха юм.

Японой арад зон совет арадай ажабайдалые айхабтар ехээр һонирхоно

ТОКИО, августын 14. (ТАСС). Гаяхан Москвагай радио ород хэлэнэй хэбшэлүүд эхилбэ гэжэ Японой хүн зондо сонсохоо. Энэ мэдээсэлэй абтамсаар Москвагай радиогой Токиодохи корпунктад бэшгүүд орожо, радиогоор ород хэлэн шудалха номуудые эльгэһыбнэ гуйдаа. Энэ гуйлтадань харюу болон, һүүлэй хоёр неделлин туршда 3 мянга гаран ном эльгээгдэе.

Японой хүн зон эрдэм ухаа, соёл культура, промышленность болон хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ Совет гүрэнэй туйлаһан амжалтануудые, советскэ хүнүүдэй ажабайдалые айхабтар ехээр һонирхоно. Мүнөө үедэ ород хэлэн 24 гүрэнэй, муниципальна, хубин университетүүдтэ, тэрэшэлэн хэдэн бусад дээдэ һургуулинуудта үзэгдэнэ. Бүхэ шахуу префектуруудта ород хэлэ

шудалха кружогууд байгуулагдаһай. Японой радиогоор ород хэлэнэй хэбшэлүүд дамжуулагдаа. Һүүлэй табан жэлэй туршда советскэ авторнуудай бэшэһэн 800 гаран номууд, тэрэшэлэн олон статья, элидхэлүүдэй япон хэлэн дээрэ оршуулагдажа хэблэгдэе.

Чехословакийн Республика Купчпача бодожо байгаа Клемент Готвальдын нэрэмжата шэнэ металлургическа комбинатта гурбадахы доменно пешонэй барилга эхилбэ. Энэ пешон «Эб найрамдалай доменно пешон» гэжэ нэрлэгдэе. Зураг дээрэ: шэнэ доменно пешонэй барилга. Чехословакийн телеграфна агентство.

Корейн арад зоной аша туһада

ПХЕНЬЯН, августын 15. (ТАСС). Японой империализмын эээрхэлгэлээ Корейн аралые Советскэ Арминн сүлөөлһөнхөө хойшо 13-дахы жэлэй ойн үдэр—августын 15-да арад зоной хэрэглэгдэд эд бараанай сэнгые доошолоулха тухай правительствын тогтооло толилогдоо. Эдэе хоолой, промышленна эд товарнуудай 70 янзын үнэ сэн дунда зэргээр 20,9 процентээр доошолоулагдаа. Сахар, даһан, буд, оёмол хубсаһан, гутал, мыль болон бусад товарнуудай сэн химдараа.

Монголда юумэнэй сэн дахин доошолоулагдаба

УЛАН-БАТОР, августын 15. (ТАСС). МНР-эй Министруудэй Советэй болон МНРП-гэй ЦК-гэй шиндхэбэрээр, арад зоной үргэн хэрэглэмжын 495 янзын эд товарнуудай сэн августын 15-һаа эхилэн доошолоулагдаа. Юумэнэй сэн 18—60 процентээр химдараа. Монголда һүүлэй 4 жэлэй туршда гурбадахы юумэнэй сэн доошолоулагдаба. Мүнөө юумэнэй сэнгэй химдаралһаа хүн зон 10 миллион түхэригөөр олзогохо байна.

Жолио-Кюри августын 19-дэ хүдөөлүүлэгдэхэнэ

ПАРИЖ, августын 15. (ТАСС). Франциин правительство Жолио-Кюрине августын 19-дэ хүдөөлүүлхэ гэжэ шиндхэбэ. Франциин Республикын президентин түлөөлэгшэ Жолио-Кюриин бэетэй хуурсагай табигдаһан Сент-Антуан гэжэ больница ошожо, элите ехэ энэ эрдэм-

тын дурасхаалда ёһолоо. Франциин правительство толгойлогшо де Голль наһа барагшын бүлэнэртэ телеграмма эльгэжэе, хүндэ хүшэр уй гашуудалда дайрагданһандань шаналжа байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Арад бүхэн өһөдөн жабхалангата ехэ, арюун хайхан мартагдашагүй үдэрнүүдтэй байдаг. 82 миллион хүн зонтой Индонезийн арадай нимэ нэгэ үдэрнэй 1945 оной августын 17-ной үдэр болоно. Энэ үдэр Индонезийн Республика мандаба гэжэ бүхэ дэлхэй дээрэ тунхаглагдаа бэлэй.

Арбан гурбан жэлэй саада тээ, 1945 оной август нарада, Индонезийн түүхэдэ шэнэ үе саг эхилһэн байна гэжэ Индонезийн арадай алдарта хубуун Президент Сукарно онсолон тэмдэглэнэ. Хүгжэлтүнгөө энэ һаруул хайхан замда гарахын тулада Индонезийн арад үни удаан саг соо үргэлжэлһэн хатуу шанга тэмсэл хэлэн байна.

Гурбан зуун табяад жэл соо баруундай эзэмдэгшэд Индонезийн ольторогуудай баялигуудые тоножо, арад зонинь хайра гамгүйгөөр дарлажа байгаа. Тинбэшье Индонезийн арад орон дотороо харин арьятадай дураараа боложо байхада хэзээдэнь мийн хаража, дордо хүгдэжэ байгаагүй юм. Залгаа үргэлжэлһэн ольторогууд дээрэ 16-дахы зуун жэлдэ эзэмдэгшэдэй бин боломсоор тэндэ эсэргүү арадай тэмсэл захалаа бэлэй. Эдэ нүхэдэй ударидалга дор урдань эзэмдэгшэдтэ эсэргүү арад зоной тэмсэлэй болоһон Суранати, Имама Бондлож, Теуку Умар, Дипо Негар гэгшэдэй нэрэ алдарые Индонезийн арад хэзээдэнь мартадаггүй, нарин нагиннаар зүрхэ сэдхэлдэ хадагалжа ябадаг. Индонезийн арадай тэмсэл һүүлэй зуун жэл соо бүришье эмхитэй болоһон байна. «Азийн нойрһоо һэрилгэ» гэнэн мэдээжэ статья дотороо 1913 оной май

ИНДОНЕЗИЙН АРАДАЙ ҮАЙНДЭР

нарада В. И. Ленин ингэжэ бэшээ лэн: «Мүнөө Голландийн Индиэшье, Ява ольторогтошье, Голландийн бусад колонинуудташье революциноно-демократическа хүдэлөөнэй боложо байһанайннь һонирхолтой. Демократическа нимэ хүдэлөөниие, нэгдэхээр, Ява ольторогой арад зон үүсхэе. Тэдэнэй дунда исламай туг дордо националистическэ хүдэлөөн үүдхэгдэнэ байна. Хоёрдохор, капитализм эндэ нотагжаһан европеецүүдэй дундаһаа нотагай интеллигенция бин болгониннь тэдэнэр Голландийн, Индин бээе даанхай байхын түлөө тэмсэнэ. Гурбадахар, Ява болон бусад ольторогуудта горьтой олон байдаг хитад зон өһөдөнхөө ороһоо революциноно хүдэлөө асараа» (В. И. Ленин, Зохёол, том 19, 65-дахы хуудһан).

энь оройной арад зондо эсэргүү элдэб хэлсээ, үймөөнуудые эмхидхэнэ, колониялна богоошолгынь гэнжые дахин углахаа нэдэһэнэ байна. Гансахан мүнөө жэлдэ империалистическэ этэгээдүүд Индонезийн Республикада эсэргүү хэдэн довтолгонуудые эмхидхэе. Тинхэдэ өһөдөнхөө агентүүд Симболон, Лубис, Кавиларанг, Сумалу, Хусейн, Шафаруддин Правиранигара болон Суматра, Сулавеси (Целебес) гэжэ аралнууд дээрэ буналгаа татаһан бандиудуудай бусад удмаршадые тухирһан байна. Теэд баһал урдындаһал империалистнуудай, тэдэнэй тухирдаһануудай хорото ябуулгань буруу һүрөө. Индонезийн сэрэг, арад зон үймөө, буналгаа татагшадые бута сохобэ.

Индонезийн республикын тогтожо байгаа түрүүшын 13 жэл соо арад зондо хүндэ байгаа. Зүгөөр энэ оройной арад зон гансаһые эзэмдэгшэдтэ, тэдэнэй тухирдаһануудта эсэргүүсөн тэмсэлдэ бэшэ, мүн оройнойгоо экономическа хүгжэлтэдэ шухала амжалта туйлаа.

Тэдэнэй нэгэн юуб гэхэдэ, оройнойгоо арад зонинь эдэе хоолой зүйлөөр хангаха асуудал шиндхэгдэе. Хэрбээ Индонезийн бээе даһан түрүүшын жэлүүдтэ барайгай хүртэдэггүй, олоһон нотагуудта үлэхэсэнгэй болодог байгаа һаа, мүнөө гол шухала эдэе хоолнууд хаа хаанайгүй элбэг болоһониннь элитээр харагдана.

Индонезийн национальна промышленность байгуулагдаа. Колонизаторнуудай олон предпринимүүдые правительствын гүрэнэй мэдэлдэ

айбаа, электростанцинуудта, банкуудта, түмэр харгинуудта, портунуудта, аэродромуудта засагай газарай хиналта тогтоогдоо.

Социалистическэ лагеринь орунуудтай али али талаһаа асгаттай холбоо харилсаан Индонезийн национальна экономикые дэбжээхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэнэ. Һүүлэй жэлүүдтэ баталагдаһан хэлсэнүүдтэй ёһоор, Индонези СССР-һээ, Хитадһаа, Чехословакияһаа, ГДР-һээ, Румыниһаа, Венгри-һээ, Польшоһоо промышленностьдоо, хүдөө ажахыда хэрэгтэй машинануудые, тухээрлэгнүүдые абана. Эдэ орунуудай тухаламжаар Явын олон гороудта национальна шэнэ предпринимүүд байгуулагдаа.

Оройной хүдөө ажахыда баһал горьтойхон хубилтанууд болоо. Урдань газаргүй байһан олон таряашадые Республика газартай болгобо. Урдань Индонезидэ хродлоо дутадаг байһан барайгар жэл эрхэ бүрн ехээр хуряагдана. Хэрбээ урдань энэ орондо 7 миллион тоно барайгар хуряагдадаг байһан һаа, мүнөө 8 миллион шахуу хуряагдана. Эрхэ жэлдэ барайга-

ХРОНИКО

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиум Бурядай АССР-эй Нютагай промышленностин министрээр нүхэр Эрдынеев Цырендоржи Будаевиче томилоо. Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиум нүхэр Паршин Николай Алексеевиче Бурядай АССР-эй Нютагай промышленностин министрэн уялгана, нүхэр Еренин Вячеслав Ивановиче Бурядай АССР-эй Министруудэй Советэй дэргэдэхи Барилгын ма-

Ирагай Республикын правительствын шиндхэбэри

БАГДАД, августын 15. (ТАСС). Ирагай Республикын правительство Хитадай Арадай Республик Болгаритай, Румынтай, Польшотой, Венгритэй, Чехословакия бани болон Югославитай дэргэдэ тическа харилсаа тогтоожо, матическа түлөөлэгшэдөө абааха гэнэн шиндхэбэри абаа. Германска Демократическа Республиктай худалдаа наймаананомическа түлөөлэгшэдөө абааха гэжэ шиндхэе.

Кувейтын гүрэнэй аймагуудтай хамтаар ябуулаһын мэдүүлгэ

КАИР, августын 14. (ТАСС). Кувейтын захиргааһын орлогчин мнин командлагша эмир Абд-ас-Салим ас-Сабах гэгшэ эрээ. Эмир ас-Сабах Араб Нэгэдэмэл Республикын президенти Гамаль Абдель Насер болон тэрэ тусхай тушаалта бусад мундэрэй уулзаа. Кувейт Ирагай Республиктай хамтаар дэмжэнэ, араб арадуудай харшагүй нягта нэгдэлэй тэмсэнь гэжэ ас-Сабах «Аль-Арабия» газетин корреспондентэд мэдүүлгэе. Ирагай Республиктай хамтаар рисаанай холбоо тогтоохын тухай Кувейтын захиргааһаа тэндэ эрхэ ханаатай гэжэ Эмир ас-Салим мундэрэй уулзаа.

Францида Республика хамтаар мунгэ зөөри суглуулагдаба

ПАРИЖ, августын 14. (ТАСС). Францида республикые хамтаар мунгэ зөөри бүхэ Франциин шад һайн дураараа суглуулагдаа. Коммунистическэ партиинь гаар энэ мунгэ зөөри суглуулажа эхилээ юм. Мүнөө 60 мунгэ үзүүртэй франк суглуулагдаа. «Оманитэ» газетэ мэдээсэнь, мунгэ зөөри суглуулагдаһаар.

Индонези. Ява арал. Черибон городей шадар барайгар хуряагдажа байһан ТАСС-эй фотохроника.

Силос дорнодо, на, шаналдагагүй таруулагдаг гөөр хэдэ миллион соонь бүр Имэрхын ай үзэгдэнэ. «терн» колнуурай хгүй нүхэнды хоног байлгажа жархёо. Мажэтэ кол газарта эдэ силос гүйгөөр сэшье айзуудта үзэгдэнэ. Силос хэрэгээр хайлуулхын дэһэн силос тусхай колголохо гэжэлтэдэ ша орохо гадриһаа шаһаа тухалаһан сибһотой. Энэ жэл сохвозуу.

НҮ

Коммунистическэ партиинь гаар энэ мунгэ зөөри суглуулажа эхилээ юм. Мүнөө 60 мунгэ үзүүртэй франк суглуулагдаа. «Оманитэ» газетэ мэдээсэнь, мунгэ зөөри суглуулагдаһаар.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ

Аймаг управленийн начальнай уялгасулөө. Эдэ хуунд Бурядай АССР-эй Нютагай Промышленостин министрествые Бурядай АССР-эй Министруудэй Советэй Президиум Барилгын материалдай промышленностин болон тухайн шын промышленностин управленийн үндэһэн дээрэһаа тухаалһаа сүлөөлэгдэбэ.